

FUNDACJA RODZINNA

Raport dotyczący proponowanych zmian w zasadach opodatkowania fundacji

Stan prawny i aktualny status prac nad zmianami

Fundacja rodzinna została wprowadzona do polskiego porządku prawnego jako narzędzie długoterminowej sukcesji, ochrony majątku rodzinnego i zachowania kontroli nad firmą przez kolejne pokolenia.

Po trzech latach jej funkcjonowania administracja publiczna proponuje jednak daleko idące zmiany. Projekt przeglądu ustawy o fundacji rodzinnej z 11 czerwca 2026 r. pokazuje, że korekcie może ulec cała filozofia opodatkowania fundacji.

Na razie nie jest to projekt nowelizacji. Dokument znajduje się na etapie konsultacji. Część rekomendacji jest stosunkowo konkretna, inne zostały oznaczone jako zagadnienia „do szerokiej dyskusji”.

Intencje ustawodawcy są jednak jasne – pragnie on silniej powiązać preferencje podatkowe z rzeczywistym, wielopokoleniowym celem sukcesyjnym.

W tej publikacji pokazujemy nie tylko kierunek projektowanych zmian, ale przede wszystkim ich praktyczne znaczenie dla przedsiębiorców i ich rodzin. Zapraszam do lektury.

Monika Podsiedlik

Partner

Radca prawny/Doradca podatkowy

KLUCZOWE ZAGADNIENIA

- Obecny model i uszczelnienie systemu
- Nowy model: opodatkowanie na trzech etapach
- Nowe obowiązki raportowe
- Przyszłość fundacji rodzinnych

Executive Summary

➤ CO SIĘ ZMIENIŁO?

Rząd rozważa uszczelnienie obecnych zasad opodatkowania fundacji rodzinnych i równolegle wprowadzenie nowego, trójetapowego modelu opodatkowania fundacji.

➤ KOGO DOTYCZY?

Wszystkich fundatorów i beneficjentów fundacji rodzinnych — istniejących i planowanych.

➤ STATUS PRAC

Projekt dzieli się na dwa etapy zmian, z których pierwszy jest w pełni przygotowany i drugi, dotyczący nowych zasad opodatkowania fundacji rodzinnych, który jest na etapie konsultacji (projekt nowelizacji w tym zakresie nie został jeszcze opracowany).

➤ NASZA REKOMENDACJA

Przejrzeć strukturę majątku, transakcje i dokumentację celu sukcesyjnego już teraz.

// WNIOSEK

O przyszłej atrakcyjności fundacji rodzinnych zdecyduje ostateczny kształt nowych przepisów podatkowych.

01

Jak to dziś wygląda?

Dzisiejszy model opodatkowania FR opiera się przede wszystkim na odroczeniu opodatkowania. Przekazanie majątku do fundacji rodzinnej jest co do zasady neutralne w zakresie podatku dochodowego. Fundacja korzysta również z szerokiego zwolnienia z podatku od dochodów z działalności określonej w art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej. Dzięki temu może gromadzić i reinwestować środki bez bieżącego podatku dochodowego.

Dozwolona działalność, określona w art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej, obejmuje między innymi:

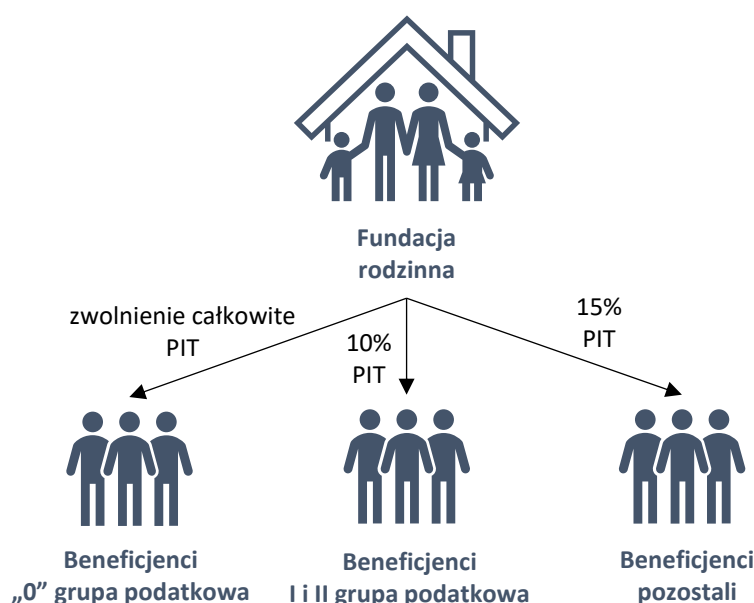
- uczestnictwo w spółkach, funduszach inwestycyjnych i podobnych podmiotach,
- nabywanie i zbywanie udziałów, akcji oraz innych papierów wartościowych,
- najem i dzierżawę,
- udzielanie pożyczek określonym spółkom oraz beneficjentom,
- zbywanie mienia, pod warunkiem że nie zostało ono nabyte wyłącznie w celu dalszej odsprzedaży.

Podatek pojawia się przede wszystkim przy wypłacie świadczeń beneficjentom. Fundacja płaci wówczas 15% CIT od wartości świadczenia. Fundator i osoby należące do tzw. grupy zero korzystają zasadniczo ze zwolnienia z PIT, z uwzględnieniem ustawowej proporcji mienia przypadającej na danego fundatora. Dalsza rodzina może podlegać 10% PIT, a pozostali beneficjenci — 15% PIT.

Działalność wykraczająca poza ustawowy katalog podlega natomiast stawce 25% CIT.

W praktyce obecny system pozwala więc fundacji osiągać dochody, reinwestować je przez wiele lat, a moment opodatkowania przesunąć zasadniczo na etap ich dystrybucji.

W praktyce obecny system pozwala więc fundacji osiągać dochody, reinwestować je przez wiele lat, a moment opodatkowania przesunąć zasadniczo na etap ich dystrybucji.

Zdaniem autorów przeglądu część fundacji jest wykorzystywana nie jako trwałe instrument sukcesyjny, lecz jako uprzywilejowana podatkowo platforma inwestycyjna.

W dokumencie wskazano w szczególności na struktury polegające na:

- wniesieniu udziałów albo innych aktywów bezpośrednio przed ich sprzedażą,
- nieopodatkowanym najmie nieruchomości,
- obrocie akcjami i innymi aktywami portfelowymi,
- osiąganiu nieopodatkowanych odsetek,
- wykorzystywaniu podmiotów transparentnych podatkowo,
- finansowaniu fundatorów i beneficjentów za pomocą pożyczek zamiast opodatkowanych świadczeń.

Według danych zawartych w projekcie, od 15 marca 2023 r. do 16 lutego 2026 r. zaraportowano 3205 informacji MDR-1 z udziałem fundacji rodzinnych. Dane MDR nie obejmują jednak wszystkich fundacji i wszystkich transakcji. Nie można zatem na ich podstawie twierdzić, że większość fundacji została utworzona w celu podatkowym.

Projekt przewiduje dwa równoległe kierunki działania:

1. stosunkowo szybkie uszczelnienie obecnego modelu, które może objąć również istniejące fundacje;
2. budowę całkowicie nowego systemu opodatkowania, przeznaczonego obowiązkowo dla przyszłych fundacji i opcjonalnie dla fundacji już istniejących.

CEL ZMIAN

Rząd chce ograniczyć wykorzystywanie fundacji rodzinnych jako narzędzia do osiągania preferencji podatkowych zamiast realizacji celów sukcesyjnych.

DWA ETAPY REFORMY

Projekt przewiduje szybkie uszczelnienie obecnych przepisów oraz przygotowanie nowego modelu opodatkowania fundacji rodzinnych.

02

Zmiany w krótkiej perspektywie

Autorzy przeglądu proponują powrót do rozwiązań zawartych w uchwalonej w 2025 r. ustawie podatkowej, która nie weszła w życie z powodu weta Prezydenta. Pakiet ten obejmował szeroki katalog zmian „uszczelniających” sposób opodatkowania FR.

Sprzedaż aktywów przed upływem 36 miesięcy

Jednym z głównych pomysłów jest ograniczenie zwolnienia w przypadku sprzedaży określonego majątku przed upływem 36 miesięcy.

Regulacja przygotowana w 2025 r. obejmowała zarówno mienie wniesione do fundacji jak i nabyte od podmiotu powiązanego.

Termin miał być liczony **od końca roku kalendarzowego**, w którym nastąpiło wniesienie, przekazanie lub nabycie aktywa. W skrajnym przypadku rzeczywisty okres oczekiwania na sprzedaż mógłby więc zbliżyć się do czterech lat.

Zmiana uderza przede wszystkim w sytuacje, w których fundator wnosi do fundacji udziały lub akcje bezpośrednio przed planowaną transakcją sprzedaży.

Nie oznacza to jednak, że każda sprzedaż przeprowadzona po utworzeniu fundacji jest obecnie bezpieczna. Już na gruncie aktualnych przepisów struktury, których głównym celem jest osiągnięcie korzyści podatkowej sprzecznej z celem ustawy, mogą być oceniane z zastosowaniem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania. KAS publikuje już informacje o postępowaniach dotyczących transakcji realizowanych przez fundacje rodzinne.

Najem krótkoterminowy i zakwaterowanie

Planowane uszczelnienie ma dotyczyć również **dochodów z najmu budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych**. Według rozwiązania przygotowanego w 2025 r. zwolnienie miałoby zostać zachowane, jeżeli budynek lub lokal byłby wynajmowany:

- **bezpośrednio przez fundację,**
- **wyłącznie na cele mieszkaniowe.**

Ograniczenie objęłoby zatem obiekty przeznaczone do najmu krótkoterminowego jak również do świadczenia usług związanych z zakwaterowaniem (np. w tzw. apart-, czy condohoetelach). Przypomnijmy przy tym, że już na gruncie aktualnych przepisów **organy podatkowe uznają działalność fundacji w zakresie usług zakwaterowania za przejaw działalności niedozwolonej**.

Nie oznacza to jeszcze generalnego opodatkowania każdego najmu. Taki dalej idący pomysł pojawia się dopiero w długoterminowej koncepcji nowego modelu podatkowego.

Podmioty transparentne podatkowo

Kolejnym obszarem zainteresowania MF są sytuacje, w których fundacja rodzinna jest współnikiem podmiotu, który sam nie płaci podatku dochodowego (czyli tzw. podmiotów transparentnych podatkowo). W takich strukturach przychody i koszty są rozliczane bezpośrednio przez współników.

Dotyczy to przede wszystkim części zagranicznych struktur z udziałem podmiotów takich jak *partnerships* czy *limited partnerships*, których status podatkowy zależy od przepisów obowiązujących w danym państwie oraz od ich kwalifikacji na gruncie prawa polskiego.

MF chce ograniczyć przypadki, w których dochód z działalności operacyjnej prowadzonej przez taki podmiot jest przypisywany fundacji rodzinnej, a następnie korzysta z jej zwolnienia w CIT. W efekcie podatek nie jest płacony zarówno na poziomie spółki jak i FR.

MF chce **wyeliminować możliwość korzystania przez fundację rodzinną ze zwolnienia CIT w odniesieniu do dochodów osiągniętych za pośrednictwem podmiotów transparentnych podatkowo**. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, że zagadnienie to dotyczy głównie struktur transgranicznych. Na gruncie naszych krajowych przepisów uczestnictwo FR, już teraz w spółkach jawnych skutkuje nabyciem przez nich statusu podatnika CIT.

CFC i exit tax

Projekt przeglądu zakłada, że fundacje rodzinne mają zostać wyraźnie objęte regulacjami dotyczącymi:

- zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC),
- podatku od niezrealizowanych zysków (exit tax).

Zyski osiągane przez fundacje rodzinne za pośrednictwem kontrolowanych spółek zagranicznych będą podlegać opodatkowaniu w Polsce na zasadach analogicznych do przepisów dotyczących osób fizycznych i spółek.

Podatek od zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC) polega na nałożeniu na polskich podatników obowiązku zapłaty zryczałtowanego podatku PIT lub CIT w wysokości 19% od dochodów osiągniętych przez kontrolowane przez nich zagraniczne podmioty. Aby zagraniczny podmiot został zakwalifikowany jako CFC, musi pozostawać pod kontrolą polskiego podatnika. W praktyce oznacza to posiadanie przez niego ponad 50% udziałów w kapitale, praw głosu w organach spółki lub praw do udziału w jej zyskach. Dodatkowo przepisy wymagają, aby zagraniczna jednostka nie prowadziła rzeczywistej działalności gospodarczej w państwie swojej siedziby. Celem tych regulacji jest ograniczenie praktyk polegających na przenoszeniu zysków do państw oferujących preferencyjne warunki opodatkowania.

Ponadto Fundacje rodzinne **zostaną objęte przepisami o podatku od niezrealizowanych zysków** (exit tax). Przepis ten, co do zasady, ma na celu zapewnienie, aby w przypadku przeniesienia przez podatnika aktywów lub rezydencji podatkowej poza jurysdykcję podatkową danego państwa, państwo to mogło opodatkować wartość ekonomiczną ewentualnych zysków kapitałowych osiągniętych na jego terytorium, chociaż zyski te nie zostały jeszcze zrealizowane w chwili dokonania zmiany jurysdykcji podatkowej.

Zmiana ma jednak duże znaczenie dla fundacji posiadających zagraniczne spółki, struktury holdingowe, trusty, podmioty hybrydowe albo planujących przenoszenie aktywów poza Polskę.

Pożyczki dla fundatora i beneficjentów

Określone pożyczki **dla beneficjentów** mogą zostać uznane za ukryty zysk i opodatkowane 15% CIT. Dotyczy to między innymi pożyczek udzielonych na okres co najmniej dziesięciu lat oraz części pożyczki, która powinna zostać zwrócona w danym roku, lecz nie została spłacona do terminu złożenia przez fundację rodzinną odpowiedniej deklaracji podatkowej. Planowane uszczelnienie miałoby rozszerzyć te zasady na pożyczki udzielane przez fundację rodzinną **na rzecz fundatora lub osoby fizycznej będącej podmiotem powiązany** z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną. Za ukryte zyski uznawane będą również umorzone, przedawnione lub odpisane jako nieściągalne należności z tytułu takich pożyczek.

Intencją Ministerstwa jest ograniczenie sytuacji, gdy dystrybucja świadczeń z fundacji następuje poprzez pożyczki, które w praktyce nie są spłacane.

Najistotniejsze zmiany i ich implikacje

01

Sprzedaż aktywów z ograniczeniem

Planowane zmiany mogą ograniczyć możliwość korzystania ze zwolnienia podatkowego przy sprzedaży określonych aktywów przed upływem 36 miesięcy od ich wniesienia lub nabycia przez fundację.

02

Najem tylko na cele mieszkaniowe

Projekt zakłada ograniczenie zwolnienia podatkowego dla przychodów z najmu lokali mieszkalnych wykorzystywanych w celach innych niż mieszkaniowe

03

Pożyczki pod większą kontrolą

Nowe regulacje mają ograniczyć wykorzystywanie pożyczek jako alternatywy dla opodatkowanych świadczeń z fundacji rodzinnej.

WNIOSEK WWP

Planowane uszczelnienia nie przekreślają sensu funkcjonowania fundacji rodzinnych, ale mogą wymagać dostosowania struktur, które zostały zaprojektowane z wykorzystaniem obecnych preferencji podatkowych.

03

Zmiany w długim terminie

Znacznie dalej idzie koncepcja nowego modelu podatkowego. Została ona oznaczona jako zagadnienie „do szerokiej dyskusji”. Nie znamy jeszcze stawek, limitów, terminów ani przepisów przejściowych. Według obecnego założenia nowy system byłby obowiązkowy dla fundacji utworzonych po jego wejściu w życie, a opcjonalny dla fundacji już działających.

Model miałby obejmować trzy momenty opodatkowania:

1. wniesienie aktywów do fundacji;
2. bieżące osiąganie dochodów;
3. wypłatę świadczeń beneficjentom.

Etap pierwszy: podatek przy wniesieniu aktywów

Obecnie przekazanie majątku do fundacji zasadniczo nie powoduje opodatkowania CIT po stronie fundacji.

W nowym modelu wybrane składniki mienia mogłyby zostać opodatkowane już przy ich wniesieniu. Podstawą opodatkowania **byłaby wartość rynkowa aktywa**. Podatek miałby dotyczyć przede wszystkim składników, które mogą generować dochody dla fundacji.

Projekt wskazuje, że **opodatkowanie nie powinno obejmować:**

- środków pieniężnych,
- walut,
- mienia przeznaczonego na obowiązkowy fundusz założycielski.

Do rozważenia pozostawiono również wyłączenie niektórych aktywów wpisujących się w sukcesyjny charakter fundacji, takich jak dzieła sztuki, metale szlachetne czy obligacje. Możliwe jest także zróżnicowanie stawek w zależności od rodzaju aktywa. Należy przy tym podkreślić, że żadna konkretna stawka nie została jeszcze zaproponowana.

Podatek zapłacony przy wniesieniu aktywa miałby być odliczany od bieżącego CIT fundacji w kolejnych latach. W założeniu powinien mieć więc charakter ekonomicznie odroczony.

Nie rozwiązuje to jednak problemu płynności.

”

Opodatkowanie przy wniesieniu aktywów może wymagać wcześniejszego zaplanowania finansowania podatku. Sama wartość majątku przekazanego fundacji nie zawsze będzie oznaczała dostępność środków na jego zapłatę. ”

Fundacja, która otrzyma udziały w rodzinnej spółce warte 20 mln zł, nie otrzymuje jednocześnie gotówki na zapłatę podatku. Może być zmuszona do pobrania dywidendy ze spółki, skorzystania z finansowania zewnętrznego, sprzedaży części majątku, uzyskania dodatkowych środków od fundatora.

Nie wiadomo również, przez ile lat podatek wejściowy będzie mógł być odliczany ani co stanie się z niewykorzystaną kwotą, jeżeli fundacja będzie osiągała przede wszystkim dochody zwolnione.

Sposób skonstruowania tego mechanizmu może przesądzić o dostępności fundacji rodzinnej dla właścicieli przedsiębiorstw, których majątek jest wartościowy, ale mało płynny. Wprowadzenie opodatkowania na etapie wnoszenia majątku do fundacji może skutecznie zniechęcić przed ich zakładaniem.

Dodatkowo planowane rozwiązania mogą sprawić, że fundacja rodzinna przestanie być konkurencyjną formą sukcesji majątkowej w porównaniu z innymi dostępnymi instrumentami. W szczególności przekazanie majątku w drodze darowizny na rzecz najbliższych członków rodziny co do zasady korzysta ze zwolnienia z podatku od spadków i darowizn, podczas gdy wniesienie tego samego majątku do fundacji rodzinnej – zgodnie z projektowanymi zmianami – miałoby podlegać opodatkowaniu. Oznacza to, że podatnicy planujący sukcesję mogą częściej wybierać bezpośrednie przekazanie majątku kolejnemu pokoleniu zamiast wykorzystania fundacji rodzinnej. **W konsekwencji projektowane zmiany mogą prowadzić do istotnego spadku zainteresowania fundacjami rodzinnymi jako narzędziem sukcesji, podważając atrakcyjność tej instytucji oraz ograniczając realizację celu, dla którego została ona wprowadzona.**

Etap drugi: bieżący CIT od dochodów fundacji

Najważniejszą zmianą byłoby odejście od obecnego zwolnienia fundacji jako podmiotu.

W jego miejsce miałyby zostać wprowadzone zwolnienia przedmiotowe, dotyczące jedynie ściśle określonych kategorii dochodów związanych z długoterminową akumulacją i ochroną rodzinnego majątku. Oznaczałoby to zmianę podstawowego założenia podatkowego funkcjonowania fundacji rodzinnych.

Dzisiaj w pierwszej kolejności sprawdza się, czy działalność fundacji mieści się w katalogu ustawowym.

W przyszłości konieczne byłoby również ustalenie:

- z jakiego źródła pochodzi dochód,
- czy ma charakter sukcesyjny, operacyjny czy finansowy,
- jak długo fundacja posiadała dane aktywó,
- na co fundacja przeznaczy środki po sprzedaży.

Bieżącym CIT mogłyby zostać objęte między innymi:

- wszystkie dochody z dozwolonej działalności gospodarczej,
- najem i dzierżawa, niezależnie od formy,
- odsetki i instrumenty dłużne,
- sprzedaż udziałów i akcji o charakterze portfelowym,
- inwestycje giełdowe niedające trwałego wpływu na spółkę.

Dokument przewiduje możliwość zastosowania różnych stawek w zależności od rodzaju dochodu, ale ich wysokości nie wskazuje.

Udziały kontrolne a inwestycje portfelowe

Szczególne zasady miałyby dotyczyć sprzedaży udziałów albo akcji o „charakterze nie portfelowym”, tj. pakietu udziałów albo akcji dających fundacji rzeczywisty, trwały wpływ na spółkę.

Dochód z takiej sprzedaży mógłby zostać podzielony na trzy części:

- niewielką część całkowicie zwolnioną z opodatkowania CIT,
- część bezwarunkowo opodatkowaną CIT,
- część korzystającą z odroczenia opodatkowania do momentu wypłaty świadczeń na rzecz beneficjentów, jeżeli środki zostałyby w określonym terminie przeznaczone na kwalifikowaną reinwestycję (tj. dalsze inwestycje kapitałowe, inne niż inwestycje o charakterze pakietowym).

Nie znamy jeszcze:

- progu pozwalającego uznać pakiet za kontrolny lub nieportfelowy,
- proporcji poszczególnych części dochodu,
- terminu reinwestycji,
- katalogu inwestycji kwalifikowanych,
- skutków późniejszej sprzedaży nowego aktywa.

W praktyce o wysokości podatku decydowałoby już nie tylko to, co fundacja sprzedała, lecz także co zrobiła z uzyskanymi pieniędzmi.

Fundacja miałaby być premiowana nie za samo pozostawienie środków w strukturze, lecz za ich rzeczywiste wykorzystanie do dalszych inwestycji o charakterze sukcesyjnym.

Etap trzeci: PIT od świadczeń dla beneficjentów

Trzeci etap dotyczy wypłat dla beneficjentów.

Według nowej koncepcji fundacja miałaby przestać płacić obecny 15% CIT od świadczenia w dotychczasowej formule.

Zamiast tego:

- świadczenie zostałoby uznane za przychód beneficjenta z udziału w zysku osoby prawnej,
- fundacja pełniłaby funkcję płatnika PIT,
- podatek byłby pobierany przy wypłacie świadczenia.

Takie zakwalifikowanie przychodu miałoby również ułatwić stosowanie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w przypadku zagranicznych beneficjentów.

Stawka PIT nie byłaby już różnicowana według stopnia pokrewieństwa beneficjenta z fundatorem.

Oznacza to możliwe odejście od obecnego zwolnienia fundatora i najbliższej rodziny. Wysokość podatku mogłaby natomiast zależeć od łącznej wartości świadczeń otrzymanych przez beneficjenta w danym roku i przekroczenia określonego rocznego limitu.

Nie znamy jeszcze ani stawki PIT, ani wysokości limitu.

Zaliczanie CIT fundacji na PIT beneficjenta

Aby ograniczyć ekonomiczne podwójne opodatkowanie, PIT beneficjenta miałby być pomniejszany o określoną część bieżącego CIT zapłaconego wcześniej przez fundację.

Mechanizm przypomina funkcjonalnie rozliczenie podatku komplementariusza albo wspólników spółki opodatkowanej estońskim CIT, ale projekt nie przesądza, że będzie skonstruowany w taki sam sposób.

Nie wiadomo jeszcze:

- jaka część CIT będzie podlegać zaliczeniu,
- czy odliczany będzie cały podatek przypadający na wypłacany zysk, czy jedynie jego procent,
- jak CIT zostanie przypisany konkretnemu beneficjentowi,
- jak rozliczać dochody opodatkowane w fundacji różnymi stawkami,
- co stanie się z niewykorzystanym podatkiem,
- jak traktować świadczenia finansowane z majątku wniesionego przez fundatora, a nie z wypracowanego zysku.

Autorzy przeglądu rozważają również wprowadzenie zasady, zgodnie z którą każde świadczenie byłoby uznawane za wypłacone najpierw z zysku fundacji, a dopiero później z pozostałych aktywów. Miałoby to ograniczyć sytuacje, w których fundacja formalnie wypłaca fundatorowi wniesiony kapitał, jednocześnie pozostawiając w strukturze nieopodatkowany zysk.

Punktem odniesienia dla nowego modelu ma być 19-procentowe opodatkowanie dochodów kapitałowych osiąganych bezpośrednio przez osobę fizyczną. Projekt wskazuje, że łączny efektywny poziom opodatkowania wszystkich trzech etapów powinien być nieznacznie wyższy niż 19%, z uwzględnieniem korzyści wynikającej z odroczenia podatku i potencjalnego wpływu daniny solidarnościowej.

Nie oznacza to jednak, że którakolwiek pojedyncza stawka wyniesie 19%.

Nie tylko podatki — większy nadzór i nowe obowiązki

Projekt przeglądu obejmuje również wiele zmian organizacyjnych i sprawozdawczych. Rozważane jest zapewnienie Krajowej Administracji Skarbowej stałego dostępu do rejestru fundacji i pełnych akt rejestrowych. Możliwe obowiązki miałyby obejmować między innymi:

- automatyczne informowanie KAS o zmianie statutu,
- przekazywanie urzędowi skarbowemu statutów i aktów założycielskich,
- składanie rocznych sprawozdań finansowych wraz z wykazem świadczeń dla beneficjentów,
- raportowanie umów zawieranych między fundacją a fundatorem lub beneficjentami,
- raportowanie transakcji dotyczących przenoszenia własności majątku.

Rozważane są również:

- silniejsze zaakcentowanie celu sukcesyjnego,
- rozszerzenie audytu,
- cyfryzacja i przeniesienie rejestru fundacji do systemu KRS,
- umożliwienie podziału, łączenia i przekształcenia fundacji.

W przyszłości coraz większe znaczenie będzie miała spójność pomiędzy statutem, rzeczywistą działalnością fundacji, strukturą jej majątku i sposobem wypłacania świadczeń.

Co zmiany mogą oznaczać dla przedsiębiorców?

Największe ryzyko dotyczy fundacji, które:

- otrzymują aktywa przeznaczone do szybkiej sprzedaży,
- prowadzą najem krótkoterminowy lub działalność zakwaterowania,
- posiadają duży portfel akcji, obligacji albo innych instrumentów finansowych,
- uczestniczą w zagranicznych podmiotach transparentnych,
- posiadają zagraniczne spółki osiągające przede wszystkim dochody pasywne,
- udzielają długoterminowych albo niespłacanych pożyczek fundatorom, beneficjentom i podmiotom powiązanym,
- opierają ekonomiczny sens struktury głównie na zwolnieniu podatkowym.

Relatywnie najlepiej wpisują się w deklarowany kierunek fundacje, które:

- posiadają kontrolne pakiety rodzinnych spółek,
- mają rzeczywisty, wielopokoleniowy plan sukcesji,
- reinwestują dochody w rozwój i ochronę rodzinnego majątku,
- nie służą bieżącej konsumpcji fundatora,
- posiadają udokumentowaną politykę inwestycyjną i politykę świadczeń,
- potrafią wykazać gospodarcze uzasadnienie realizowanych transakcji.

Czy fundacja rodzinna nadal będzie miała sens?

Tak — ale prawdopodobnie nie w każdej sytuacji, w której jest wykorzystywana obecnie. Kierunek zmian wskazuje, że fundacja ma być przede wszystkim instrumentem ochrony rodzinnego przedsiębiorstwa, koncentracji majątku i wielopokoleniowej sukcesji.

Może natomiast utracić część atrakcyjności jako:

- prywatny portfel giełdowy,
- podmiot prowadzący szeroki najem,
- wehikuł do szybkiej sprzedaży wniesionych aktywów,
- struktura służąca wyłącznie odroczeniu podatku.

Największym wyzwaniem dla ustawodawcy będzie znalezienie właściwej równowagi, by przystawowo „nie wylać dziecka z kąpielą”. Przepisy powinny ograniczać sztuczne struktury i agresywne planowanie podatkowe. Nie powinny jednak zniechęcać przedsiębiorców do przekazywania firm kolejnym pokoleniom ani zmuszać rodzin do sprzedaży majątku w celu zapłaty podatku powstającego już przy jego wniesieniu do fundacji.

Od szczegółów przyszłej regulacji będzie zależeć, czy fundacja rodzinna pozostanie jednym z najważniejszych narzędzi sukcesji polskich przedsiębiorstw, czy stanie się instrumentem skomplikowanym, kosztownym i dostępnym jedynie dla największych majątków.

01 Koniec prostego odroczenia

Kierunek reform wskazuje, że samo przesunięcie momentu opodatkowania nie będzie już wystarczającym uzasadnieniem dla tworzenia fundacji rodzinnej.

02 Fundacja nie dla każdego celu

Po zmianach fundacja rodzinna może być mniej atrakcyjna dla poszukujących wyłącznie korzyści podatkowych, ale nadal może pełnić ważną rolę w długoterminowym planowaniu sukcesji.

03 Nadal narzędzie sukcesji

Fundacja rodzinna zachowa swoje znaczenie jako instrument ochrony majątku rodzinnego, zarządzania firmą i planowania wielopokoleniowej sukcesji.

Projektowane zmiany dotyczące opodatkowania fundacji rodzinnych mogą wymagać ponownej oceny dotychczasowych planów sukcesyjnych oraz przyjętych struktur własnościowych. Odpowiednio wczesna analiza pozwala ograniczyć ryzyka podatkowe i wypracować rozwiązania najlepiej odpowiadające potrzebom właścicieli przedsiębiorstw oraz ich rodzin.

W razie pytań dotyczących przedstawionych zagadnień lub potrzeby przeprowadzenia indywidualnej analizy zapraszamy do kontaktu z naszym zespołem.

Autorzy opracowania:

Monika Podsiedlik

Partner

Radca prawny/Doradca podatkowy

Stefania Strzałka-Młócek

Radca prawny

Doradca podatkowy

WIDACKI, WIDACKA, PODSIEDLIK

Kancelaria Prawna S.K.A.

mail: biuro@wwpkancelaria.pl

telefon: +48 608 493 848

siedziba: ul. Karmelicka 47, 31-128 Kraków

KRS 0000956030 | NIP 6762472344

REGON 123034920

Materiał ma charakter informacyjny i nie stanowi porady prawnej ani podatkowej. Opracowano na podstawie projektu przeglądu ustawy o fundacji rodzinnej z 11 czerwca 2026 r.; stan prawny i etap prac mogą ulec zmianie.